

“Koliko smo dobri u lovu na predrasude?”

Članovi

U projekt su bili uključeni učenici svih razreda.

Na Smotri će projekt predstaviti učenici/e: Nina Ćorić, Nina Dora Rinčić, Nina Sorić, Lara Sterija, učenice drugih i trećih razreda. Projekt je nastao uz podršku nastavnica Ivane Černeha i Sare Meszaros.

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Razvoj kulturne osviještenosti

Umijeće komuniciranja i rješavanja osobnih i društvenih problema

Cilj

Cilj projekta bio je ublažiti problem nezainteresiranosti učenika za pitanja općeg dobra, pružiti iskustvo sudjelovanja u oblikovanju školskog kurikulumu, potaknuti na uključivanje u život vlastite lokalne zajednice te tražiti statutarne promjene sa svrhom jačanja moći učenika.

Opis:

Izbor i istraživanje problema

Srž ovog projekta nastala je odmah po završetku našeg prošlogodišnjeg sudjelovanja na “Smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja”. Tada je jedna od članica, iznenađena problemom nezainteresiranosti, neuključivanja i nesudjelovanja drugih učenika/ica naše škole u provedbu i predstavljanje projekta, osmislila obrise novog projekta, namjeravajući kroz njega stvoriti plodno tlo za promjenu. Razvijajući ga kroz odgovarajuće korake imenovan je upravo ovako, “Koliko smo dobri u lovu na predrasude?”, a proteklih je mjeseci predstavljao jednu od okosnica društvenog života škole. Izdvojeni su problemi nezainteresiranosti mladih za pitanja općeg dobra, neuključenost u društveni život škole, neuključenost u vlastitu lokalnu zajednicu, ali i jasno istaknuto nezadovoljstvo postojećim načinom obrazovanja koje nedostavno odgovara na potrebe učenika, lokalne zajednice i šireg društva. Potonje je paradoksalno uzevši u obzir prethodno izdvojene probleme.

Moguća rješenja

Svjesni nemogućnosti potpunog rješavanja problema nezainteresiranosti učenika za pitanja općeg dobra, ali zapravo širi društveni problem koji zahvaća brojne demokratske države, odlučili smo se pronaći najbolje moguće korake uz koje možemo doprinijeti njegovom ublažavanju. Pritom nam je bilo osobito važno da projekt ujedno bude i učenje, odnosno da su koraci takvi da ih učenici mogu osmisliti, organizirati i provesti samostalno, na isti način na koji je projekt i nastao. Uloga nastavnica bila je tek usmjeravajuća.

Usredotočili smo se na tri moguća rješenja:

- a) zadovoljiti se ponudom projekata i programa koje postoje u okviru različitih institucija i organizacija. Svi su takvi programi domišljeni, praktični, provedivi, no njihove su loše strane, smatrali smo, predvidljivost i upravo za takve programe

postoji stalna bojazan od nedovoljnog broja uključenih učenika, odustajanja i *odrađivanja*;

- b) čekati reformu *odozgo*, odnosno frontalno uvođenje najavljene “Škole za život” u sljedećoj školskoj godini. Osnova je te reforme povećanje kompetencija učenika u rješavanju problema i povećanje zadovoljstva učenika u školi te motivacija učitelja i nastavnika. Te postavke u potpunosti idejno odgovaraju ovom projektu kako je zamišljen, no smatrali smo kako nam je odviše čekati te da promjenu želimo započeti sada;
- c) stvoriti nešto “svoje”, bez korištenja postojećih predložaka i političkih odluka, učeći tijekom svakog trenutka i upućujući zahtjev za promjenom pravnog okvira djelovanja škole. Ovo se ujedno pokazalo rješenjem koje smo odabrali i, prema našoj procjeni, najboljim pristupom.

Najbolji pristup

Dogovorom je odlučeno stvoriti neformalnu grupu zainteresiranih učenika i nastavnika pod nazivom *Društvenjaci* s ciljem provedbe školskog aktivističkog projekta koji će svojom dovoljno poticajnom temom i dovoljno poticajnim pristupom voditi uključivanju, djelovanju i promišljanju okupljenih učenika, ali i poticanju na uključivanje do sada neuključenih. Osnovno projektno pitanje *koliko smo dobri u lovu na predrasude?* usmjereno je ka pitanju migracija i migracijske krize koja se događa u našoj neposrednoj blizini. Ujedno iskazuju potrebu da se u okviru škole pitanje migracija, kao i drugih društveno značajnih i prijepornih pitanja, postavi kao važno i potrebno.

Plan djelovanja

Plan djelovanja podrazumijevao je ispreplitanje triju ključnih sastavnica projekta, a to su stručnost, likovnost i raspravljalivost.

Prva, stručnost je ostvarena kroz nekoliko predavanja istaknutih psihologa i filozofa organiziranih izvan nastave, a na temu volonterizma, predrasuda i migracija. Provedba projekta bila je i sastavnim dijelom nastave izbornog predmeta Etika za 2. razrede i izbornog predmeta iz područja sociologije Kultura i društvo za 3. razrede, pa je tijekom tih satova naglasak stavljen na pitanja dostojanstva, moći, suradnje, identiteta, migracija, manjina i marginalnosti. Ujedno, projekt je obuhvatio i školsku volontersku jezgru.

Druga, likovnost je ostvarena javnim pozivom svim učenicima za pripremom likovnih radova koji će predstaviti pitanje predrasuda, ali s naglaskom na opiranje doslovnosti i zahvaćanju pitanja na simbolički, preneseni način. Upriličena je izložba radova koja je uokviravala prostor tijekom javnog predstavljanja projekta i okruglog stola, a nastavila se kroz sljedeća tri tjedna u prostoru Gradske knjižnice i čitaonice Opatija. Istovremeno je knjižnica na projekt odgovorila prigodnim izborom knjiga na temu predrasuda.

Treća, dakle, rasprava ostvarena je kroz organiziranje okruglog stola na temu predrasuda koji je obuhvatio petnaestak uključenih učenika. Okruglim stolom projekt je ujedno i javno predstavljen te formalno zgotovljen, iako pred nama ostaje pratiti na koji način će se razvijati preporuka rasprave o potrebi statutarnih promjena škole, a sa svrhom širenja djelokruga Vijeća učenika. Do isteka školske godine namjera nam je provesti vrednovanje nastave i projektnih aktivnosti, a kroz koje bi se ponovno stvorilo prostora za učeničke prijedloge za unaprijeđivanjem sljedećeg školskog kurikulum koji, smatramo, treba biti još raznolikiji, uključiviji i, barem jednim dijelom, izgrađen od strane učenika.

Ostvareni rezultati

Na projektno pitanje možemo dogovoriti povoljno. Tijekom okruglog stola odvažno je zaključeno kako nas predrasude čine boljim ljudima, naravno pod uvjetom da ih znamo i imamo prilike prepoznati kao predrasudne. Za to je potrebno kroz sustav odgoja i obrazovanja učenike poticati na načine učenja koje podrazumijevaju stalno postavljanje pitanja, a jednako tako poticati na preispitivanje jednom donesenih zaključaka, danih mišljenja i/ili iskazanih stavova. Jednako tako, ostvarena izložba ukazuje na postojanje zanimanja za umjetnost i promišljanja društvenih pitanja kroz likovnost. Projektom smo otvorili prostor, a nadamo se da će to postati i redovitom praksom, za izgradnju dijelova školskih kurikuluma *odozdo* te osnaživanje učenika na samoorganiziranje kada su u pitanju zahtjevi za promjenama. Ostaje nam vidjeti hoće li doista doći i do promjena u pravnim okvirima škole, čime bismo mogli zaključiti ovo pitanje javne politike i smatrati barem dijelom riješeno pitanje sudjelovanja učenika u rješavanju problema u školi.

Predstavljanje

Projekt je kroz izložbu i okrugli stol javno predstavljen 27. veljače u prostoru Kulturnog doma Zora u neposrednoj blizini škole. Predstavljanju su, osim naših učenika, nazočili predstavnici ostalih opatijskih srednjih škola, lokalnih udruga civilnog društva, predstavnik Grada Opatije, a događaj je medijski popraćen u svim lokalnim medijima, uključujući prigodan članak u Novom listu koji je još jednom istaknuo kako je projekt potaknula upravo učenica.